

■ ČESKO

Vláda plní podporu rozvoje a bezpečnosti Afghánistánu

Česko letos opět daruje Afghánistánu 40 milionů korun. Polovina je určena na podporu bezpečnostních složek a druhá na rozvoj zemědělství jako zdroje obživy obyvatel, venkova a vzdělávání. Tato částka putuje do Afghánského rekonstrukčního svěřenského fondu, který je pod přímou správou Světové banky. Účelem je vytvářet pracovní místa a snižovat motivaci Afghánců k emigraci.

■ ČESKO

Praha pomůže chudším žákům s on-line výukou

Pražský magistrát pořídí pro střední školy 500 modemů. Využijí je žáci ze sociálně slabších rodin pro distanční výuku v pandemii nemoci covid-19. Za jeden modem město zaplatí firmě Vodafone 100 korun a měsíční tarif s 60 gigabajty dat vyjde na 250 korun. Modemy plánuje město poříditi i pro městské části a základní školy, které zřizují. Rozdělovat je budou ředitelé škol.

■ ČESKO

Do Brna za pochutinami podle skladatele Janáčka

Návštěvníci několika brněnských podniků mají příležitost ochutnat dezerty, které měl v oblíbené skladatel Leoš Janáček, třeba šípkové cukroví nebo palačinkový dort. Kavárny a cukrárny je připravily podle zápisků Janáčkovy hospodyně Marie Stejskalové, které poprvé vyšly knižně pod názvem Mářina kuchařka. Hospodyně zapisovala i některé události v rodině nebo poznámky k životu a dílu domácího pána.

■ ČESKO

Sáblíkové zrušili závody

V letošním roce se neuskuteční žádné závody Světového poháru v rychlobruslení. „Je to zvláštní, taková prázdnota,“ napsala v prohlášení třináctinásobná vítězka soutěže v kategorii dlouhých tratí a obhájkyně Martina Sáblíková.

Neskládáme zbraně, hlásí bary, i když přicházejí o většinu tržeb

Barbora Pánková

barbora.pankova@economia.cz

Modrý myš ve Stodolní ulici v Ostravě působí jako zjevení. Nečepují tam pivo, nemají ani kávu, podnik živí prodej koktejlů, které bar v současném menu pojmenoval po historických ostravských vilách. Na koktejly podle spoluzakladatele Daniela Howarda lidé začínají chodit tak po půl desáté večer až do zavírací, která běžně bývá ve dvě hodiny ráno. Teď musí každý podnik kvůli opatřením proti šíření koronaviru zavírat v deset hodin a noční bary přicházejí o drtivou část tržeb. „Otevíráme v pět odpoledne. I kdybychom otevřeli dřív, třeba ve tři, nikdo si na koktejl sednout nepříjde,“ dodává Howard.

Zkrácení otevírací doby v gastronomických zařízeních, které nařídila vláda v celé republice před dvěma týdny, představuje podle Asociace malých a středních podniků největší problém ze všech omezení. Řadí se mezi ně i limit šest lidí u stolu a povinnost nošení roušek mimo konzumaci. Obojí se podle podnikatelů zvládnout dá, zato nařízená zavírací doba jim bere možnost normálního provozu a chtěli by přidat aspoň hodinu. „Třináctá hodina je stěžejní. Dá se říct, že když se nepovede, nepovede se celý den,“ říká Pavel Dvořák, majitel pražských barů La Casa de la Havana vieja a The Banker's Bar.

Pětice podniků z brněnské skupiny Lidi z Baru, jimiž jsou Bar, který neexistuje, Super Panda Circus, 4pokoje, Slast a Whiskey Bar, který neexistuje, přichází vlivem vládních opatření podle spoluzakladatele Adama Vodičky o sedmdesát procent tržeb. Zavřít v deset večer podle něj v praxi znamená, že poslední objednávky musí bar od hostů přijímat do čtvrt na deset. „Jinak bychom je nebyli schopni včas vydat,“ vysvětluje.

Dvořák připouští benevolentnější přístup, tedy nechat hosty dojit i po desáté hodině. Jeho barům

v Praze chybí turisté. „Banker's Bar navštěvovali cizinci z osmdesáti procent. V La Casa de la Havana vieja tvořila zahraniční klientela až čtyřicet procent. Nejlepšími hosty byli Američané, kteří se šli projít po Praze a skončili u nás,“ dodává majitel. Nabídku koktejlů proto nyní rozšířil tak, aby přilákal více českých hostů. „Snažili jsme se zákazníkovi vysvětlit, že Cuba libre nebo mojito si může udělat doma. Nyní jsme přistoupili na to, že pokud si host takový koktejl přeje, nebudeme mu to rozmlouvat,“ doplňuje Dvořák. Z jaké části čeští hosté zachraňují návštěvnost, konkrétně neprozradil.

Podniky mimo hlavní město teď považují zaměření na české zákazníky za svou velkou výhodu. „Měli jsme skvělé léto, kdy se nám podařilo nadechnout. Měli jsme dokonce lepší tržby než minulý rok,“ potvrzuje Vodička.

S obavami v patách

Dvořákovy a Vodičkovy bary přežily jaro, kdy byly všechny gastronomické provozy zavřené na téměř dva a půl měsíce, i díky pomoci od státu. Oba využili program Antivirus, z něhož jim stát pomohl vyplácet mzdy zaměstnancům, takže nemuseli propouštět. Přesto Dvořák přišel o šest pracovníků: „U tří lidí to bylo v plánu, protože jeden chtěl například odjet do Norska a druhý zase pracovat v hotelu. Kvůli koronakrizi se ale rozhodli odejít další tři.“

Pro některé bary využili oba podnikatelé peněz z programu Covid nájemné. Stát z něj hradil padesát procent celkové částky, když majitel objektu poskytl slevu třicet procent. Na nájemce tak zbylo jen dvacet. Skupina brněnských barů požádala také o covidové půjčky. „Část peněz jsme dostali, ale větší část jsme si půjčili soukromou cestou,“ odhaluje Vodička. Obává se, aby kvůli tomu neměli do budoucna „černý puntík“, co se týče jejich spolehlivosti jako podnikatelů.

S druhou vlnou šíření koronaviru počítají tři majitelé oslovení HN s pokračováním v byznysu, provází

80 procent

tržeb z celého dne mají podle České barmanské asociace bary po 22. hodině.

6 procent

gastronomických zařízení po první vlně koronaviru podle Asociace malých a středních podniků už neotevřelo.

Zákaznická výměna

Bar La Casa de la Havana vieja v pražské Opatovické ulici byl závislý na cizincích, nyní láká Čechy.

Foto: HN - Libor Fojtík

Pokud omezení otevírací doby budou pokračovat v horizontu týdnů, pro spoustu barů to bude znamenat smrtelnou ránu.

Michael Lapčík

PR manažer České barmanské asociace

je však nejistota. „Neskládáme zbraně, ale aktuální pocit je, že nám je teď naložena další obrovská darda, ve které si nejsme jistí tím, co bude,“ říká Vodička z Brna. „Předpokládáme, že někteří zákazníci budou teď opatrnější v utrácení peněz,“ doplňuje pražský kolega Dvořák.

Podnikatele znejišťují především změny ve vládních nařízeních, považují je za chaotické. Howard uvádí příklad z Ostravy: „Uvažujeme, že bychom znovu otevřeli výdejní okénko jako na jaře, ale sami máme zmatek v tom, zda může fungovat i po desáté.“ Jeho kolegové se ale

shodují, že jim výdejní okénka nebo rozvozy zachraňovaly na jaře jen velmi malou část tržeb.

Alespoň částečná pomoc

Podle Luboše Kastnera, garanta projektu Moje restaurace v Asociaci malých a středních podniků, přišla gastronomie do konce července o 32 procent tržeb a do konce roku očekává propad o dalších zhruba třicet procent. Údaje pouze za bary k dispozici nemá, ale označuje je za nejvíce trpící obor. „Jejich budoucnost je čistě závislá na ekonomické síle majitele,“ poznamenává.

„Po jarním lockdownu nemají žádné finanční rezervy, a nemohou tak sanovat další výpadek příjmů,“ doplňuje Michael Lapčík z České barmanské asociace.

Asociace malých a středních podniků vidí částečnou pomoc v posunutí nucené zavírací doby alespoň na 23. hodinu a v pokračování programu Antivirus, kterým by stát přispěl na mzdy. Prodloužení takzvané kurzarbeitu čeká na projednání ve sněmovně a není jisté, jestli ho poslanci do listopadu schválí.

S přispěním Simony Janíkové

Roční prodej aut v Česku se sotva blíží k 200 tisícům

Adam Váchal

adam.vachal@economia.cz

Kvůli pandemii koronaviru se letos v Česku zatím prodalo nejméně nových osobních aut za posledních šest let. V dosavadních devíti měsících si lidé a firmy pořídili 148 tisíc nových vozů, což je o 22 procent méně než loni za stejnou dobu.

Podle analytiků se situace v následujících měsících výrazně nezmění. Za celý rok se v jejich odhadech prodá o čtvrtinu méně aut než loni. „Pokračující nejistota, omeze-

ná dostupnost některých modelů a akcelerující pandemie budou mít dopad na poslední čtvrtletí. Abychom vyrovnali loňský rok, bylo by třeba každý následující měsíc registrovat 20 tisíc nových vozů. To se těžko podaří. Celoroční pokles se ještě o něco prohloubí,“ říká vedoucí partner poradenské firmy EY Petr Knap, specialista na automobilový sektor.

Číslo o registracích nových automobilů včera zveřejnil Svaz dovozců automobilů. Minulý měsíc se podle statistiky v Česku prodalo 16 900 nových aut, což je o sedm procent více než v září loňského

PRODEJ AUT V ČESKU

(za devět měsíců 2020, zdroj: SDA)

Model	kusů
Škoda Octavia	15 041
Škoda Fabia	12 280
Škoda Scala	6 508
Škoda Karoq	6 259
Škoda Kamiq	5 898
Hyundai i30	5 164
Škoda Superb	4 639
Škoda Kodiaq	4 503
Hyundai Tuscon	3 226

roku. Podle Knapa za tímto nárůstem však nestojí silící poptávka, ale extrémně slabý loňský podzim.

V září 2019 začala v celé EU platit nová pravidla pro měření emisí u nových aut. Řada výrobců nestála některé své modely v termínu homologovat, a nemohla je proto od 1. září prodávat. „Číslo z loňského září kvůli tomu byla pod úrovní roku 2014,“ dodává Knap.

Rok 2014 byl dosud posledním, kdy se v Česku nepodařilo prodat ani 200 tisíc nových aut. Podle analytiků bude velký úspěch prodejci, pokud na tuto hranici letos dosáhnou. Vůbec poprvé ji překo-

nali v roce 2015. Poslední tři roky od nich zákazníci v Česku kupovali zhruba 250 tisíc vozů ročně.

Nejprodávanejší značkou v Česku zůstává tradičně Škoda Auto. Za první tři čtvrtletí zde prodala přes 56 tisíc aut, což představuje téměř 40 procent tuzemského trhu. Následují Hyundai, Volkswagen a Dacia. Více než dvě třetiny všech nových aut v zemi míří do firem a k podnikatelům.

Prodej nových aut se kvůli dopadům pandemie koronaviru propadá v celé EU. Údaje ke konci září ještě nejsou k dispozici, za prvních osm měsíců se však podle Evrop-

ského sdružení výrobců automobilů v unii prodalo 6,1 milionu nových vozů, což je o třetinu méně než loni stejnou dobou. Automobilky už přišly vlivem zastavením ekonomiky o miliardy eur a zaměstnanci některých výrobců se bojí propouštění. Jak velké rány tím odvětví utrhá, a kam dopadnou, se teprve ukáže.

Z pandemie se aktuálně rychleji vzpamatovává čínský trh. Od ledna do konce srpna se na něm prodalo 14,55 milionu aut, což je o 10 procent méně než loni za stejnou dobu. Automobilky však očekávají, že se tam letos dostanou na úroveň loňska.